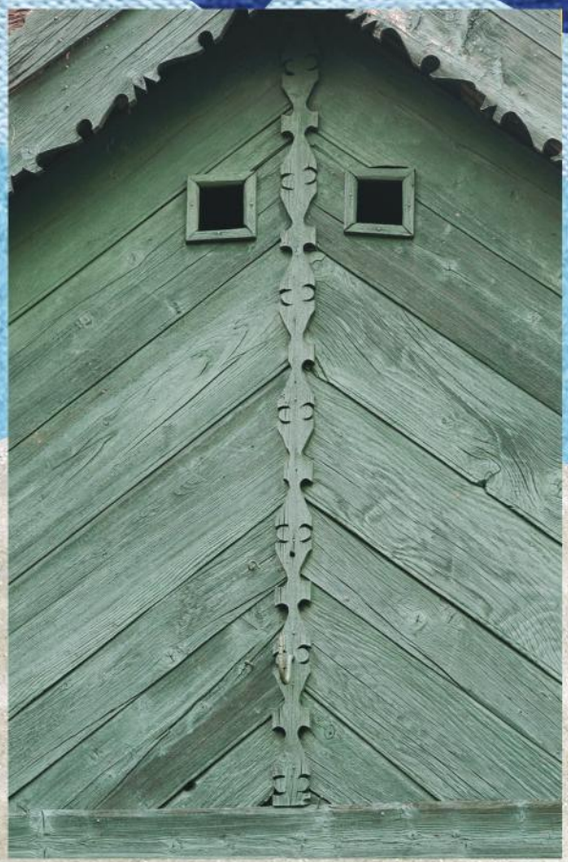
OAMENI CU CASE ALBASTRE

Credit Foto: *Maria Brudașcă*

Bine te-am regăsit! Îți mai aduci aminte de mine? Ne-am întâlnit de câteva ori aici și am vorbit vrute și nevrute despre arhitectură: ți-am povestit despre meseria de arhitect, despre urbaniști și peisagiști, despre locuri de joacă de pe alte meleaguri, despre școli poznețe și case plutitoare, despre minunate vise povestite în cărți pentru copii.

Credit Foto: *Anamaria Iuga*

Cu gândul încă la vacanță, mare, soare și cer senin, m-am hotărât să-ți povestesc despre niște oameni mai aparte, care se numesc „lipoveni". O să mai auzi că se cheamă și „ruși lipoveni", ceea ce ar trebui să îți dea un indiciu despre originea acestei populații – slavă. Lipovenii au venit în țara noastră la începutul secolului al XVIII-lea, iar cei mai mulți locuiesc în Delta Dunării (acolo unde Dunărea se varsă în Marea Neagră) și se îndeletnicesc adesea cu pescuitul. Lipoveni se mai găsesc și în alte zone ale țării, nu sunt foarte mulți, poate 40.000 de oameni în total, dar majoritatea trăiește în Dobrogea.

Mie îmi plac casele lipovenilor! Sunt simple și frumoase, dar au ceva neobișnuit: fie sunt colorate în albastru, fie au anumite elemente pictate în albastru – ramele ferestrelor, ușile etc. Acum că ți-am zis de la început secretul caselor lipovenești, o să-ți povestesc ce mai cuprind aceste locuințe.

O gospodărie lipovenească cuprinde casa și tot ce se mai găsește pe lângă aceasta – bucătărie de vară, grajd, cotețe, cuptor, șopron, baia lipovenească și ce mai este necesar. Uneori, gospodăria cuprinde și o magazie pentru uneltele de pescuit trebuincioase pescarilor, dar și o afumătoare de pește.

Casa este alcătuită din câteva camere, poate trei sau patru, este de tip vagon, dreptunghiulară, adică formată dintr-o înșiruire de camere, poate avea una sau două intrări și prispă. Latura scurtă este mai tot timpul către stradă. Prispa este un fel de terasă îngustă construită de-a lungul peretelui din față sau al celor laterali - uneori este mărginită de o balustradă și stâlpi de lemn, alteori nu are nicun fel de balustradă.

Credit Foto: *Claudia Chelaru*

Credit Foto: *Claudia Chelaru*

Materialele din care este construită o casă a lipovenilor diferă în funcție de regiune. În Delta Dunării se folosește lemnul, dar mai ales chirpiciul (un fel de cărămidă din lut amestecat cu paie și bălegar și arsă la soare) sau ceamurul (un material de construcție alcătuit din lut frământat cu paie tocate). Pentru acoperiș se utilizează drania, fiecare din scândurele subțiri din lemn de brad. Ai idee de ce are atâta căutare acoperișul din stuf?

Stuful este un material natural, deci prietenos cu mediul înconjurător, nu poluează. Și se găsește peste tot în Deltă.

Pereții caselor sunt văruiți cu alb, iar tâmplăria exterioară (adică ramele ferestrelor, ușilor, ferestrele și ușile) este vopsită în albastru. Uneori și gardul care înconjoară gospodăria este vopsit tot în albastru.

Oare de ce își vopsesc lipovenii casele în albastru? Mie îmi place să cred că este pentru că vor să fie mereu înconjurați de cerul albastru și apa din Deltă! Ca și cum ar aduce o bucățică de natură în casa lor! Tu ce crezi?

Arh. Monica Popescu, membru asociat *De-a arhitectura*

Credit Foto: *Anamaria Iuga*